



CASA COB, 1864

I

CELE MAI RECI VÂNTURI BÂTEAU DINSPRE SUD, IAR CASA COB¹ fusese construită în calea acestor vânturi.

Joseph Blackstone stătea treaz noaptea. Se întreba dacă nu ar fi mai bine să dărâme casa și să o reconstruiască în altă parte, mai jos, în vale, unde ar fi fost la adăpost. O dărâmă în gând.

O reconstrui în gând la adăpostul unei coline. Dar în fapt nu spuse și nu făcu nimic. Trecură zile, săptămâni, veni iarna, dar Casa Cob rămase acolo unde era, în calea vânturilor distrugătoare.

Era prima lor iarnă. Sub bocancii lor, pământul era cenușiu. Smocurile galbene de iarbă păreau pudrate cu sare din cauza grindinii. În violetul norilor de după-amiază, se afla promisiunea unui acoperământ de zăpadă.

Mama lui Joseph, Lilian, stătea la masa de lemn purtând pe cap o bonetă care o apăra de frigul din cameră, încercând să repare porțelanurile care se spărseseră în timpul călătoriei din Anglia. Sparte din neglijență, spuse Lilian Blackstone, de hamalii inepti, de indiferența oamenilor care nu cunosc valoarea bunurilor personale

¹ Cob — chirpici în lb. engl.

ale altora. Joseph îi reaminti cu blândețe că nu se poate să călătorești dintr-un capăt într-altul al lumii — până în cel mai îndepărtat colț al ei — și să nu te aștepți ca ceva să fie spart pe drum.

— Ceva, se repezi Lilian. Dar aici e vorba de mult mai mult decât ceva.

Vocea ei furioasă îl descurajă. O urmărea cu un soi de spaimă familiară. Părea rătăcită în acel puzzle de porțelan, ca și cum nu ar fi fost în stare să își amintească formele lucrurilor obișnuite. Mișca bucățile de porțelan încontinuu, ca pe niște litere care refuzau să formeze un cuvânt. Din când în când descoperea brusc că unele se potriveau, și numai atunci avea curaj să ungă câte un ciob cu lipici. Apoi apăsa ciobul în locul potrivit cu un fel de ardoare plină de pasiune, absolut inutilă, iar buzele i se mișcau ca și când ar fi rostit o rugăciune, sau poate pronunța singurul cuvânt francez din vocabularul lui Lilian Blackstone, *voilà*, cuvânt pe care ea îl pronunța „vula”. Ceea ce Joseph vedea în toate acestea era confirmarea a ceea ce știa deja, și anume că, aducându-și mama în Noua Zeelandă, nu făcuse altceva decât să o dezamăgească din nou, la fel cum o dezamăgise de atâtea și atâtea ori. Se străduise toată viața — sau cel puțin așa i se păruse lui — să îi facă pe plac, dar nu putea să își amintească măcar o zi în care ea să fi fost mulțumită de el.

Acum însă avea o soție.

Era înaltă și avea părul castaniu. Se numea Harriet Salt. Despre ea, Lilian Blackstone remarcase: „Are o ținută foarte bună”, iar Joseph găsi această observație foarte exactă și mult mai ascuțită decât putea să își imagineze Lilian.

Se întoarse cu spatele la mama sa, privindu-și cu admirație proaspăta soție care stătea îngenucheată lângă focul ce se încăpățâna să nu se aprindă. Dintr-odată simți cum inima i se umple până în străfundul ei cu un sentiment de afecțiune și recunoștință. O privea cum stă liniștită, muncind cu răbdare, având încă „o ținută foarte bună” chiar și aici, în Casa Cob, în această cameră rece și plină de fum, chiar și aici, unde vântul suspina afară, iar mirosul de lipici era ca un medicament pe care toți trei erau obligați acum să îl ia. Joseph voia să traverseze camera până la ea, să o apuce de mijloc și să-i adune părul în mâna lui. Voia să își pună capul pe umărul ei și să-i mărturisească singurul lucru pe care nu l-ar putea recunoaște niciodată în fața ei — că ea era cea care îi salvase viața.

II

După sosirea în Christchurch, Joseph fusese cel care supraveghease achiziționarea materialelor necesare pentru construcția Casei Cob, angajase oameni care să-l ajute, închiriasse cai și căruțe ca să care fierul, scândurile de pin, sacii de cuie, baloții de pânză, și într-un final pregătise totul pentru a pleca spre nord-vest, spre râul Okuku.

Harriet își rugase proaspătul soț să o ia cu el. Se agățase de el și stăruise — ea, care nu se văieta și nu se plângea, ea, care avea o ținută așa de bună. Dar era o femeie care tânjea după necunoscut. Încă de când era copil văzuse în vise sau în întunericul imens al cerului acest necunoscut care o aștepta: o lume sălbatică ce se afla în afara granițelor realității, dincolo de toate lucrurile pe care le cunoștea.

Iar gândul că ar putea construi o casă din piatră și din pământ, o casă căreia să îi pună uși, geamuri, un horn și un acoperiș care să îi păzească de vremea de afară, era un gând care o entuziasma. Voia să vadă casa prinzând contur din nimic. Voia să învețe cum se amestecă argila, cum se taie smocurile de paie galbene pentru a face chirpiciul. Își dorea să facă totul cu propriile mâini. Nu conta dacă dura mult. Nu conta că pielea îi va fi arsă de căldura verii. Nu conta că va trebui să învețe tot ce va avea de făcut, ca un copil. Fusesse guvernanta timp de doisprezece ani. Acum, traversase un ocean și locuia într-un loc nou, însă își dorea să meargă chiar mai departe, în pustietate.

Joseph Blackstone o privise cu tandrețe. O văzu cu câtă ardoare voia să se imbarce în următoarea etapă a călătoriei lor, dar, ca întotdeauna, mai era și Lilian la care trebuia să se gândească. Și, ca întotdeauna, alegerile pe care le făcuse nu fuseseră niciodată simple.

— Harriet, spuse el, îmi pare rău, dar trebuie să rămâi în Christchurch. Mă bazez pe tine să o ajuți pe Lilian să se deprindă cu viața din Noua Zeelandă. Va trebui să găsești pentru ea un grup coral.

Harriet sugeră că, ajutată de doamna Dinsdale, în a cărei pensiune numită „Camere” locuiau, un loc curat și îngrijit, Lilian va fi în stare să își găsească singură un grup coral.

— Apoi, adăugă Harriet, nu va mai avea nevoie de mine, Joseph, pentru a cânta are nevoie doar de vocea ei, nu și de mine.

— Dar e vorba aici de toate lucrurile necunoscute, spuse Joseph. Tu nu poți să înțelegi cât de zăpăcitoare este această lume nouă pentru o femeie de șaiszeci și trei de ani.

— Pensiunea nu are deloc un aer străin, insistă Harriet. Urciorul de apă și ligheanul au un desen aproape identic cu al vasului pe care mama ta îl ținea sub pat în Norfolk...

— Dar afară cântă alte păsări.

— Și totuși, cântă *păsări*, nu maimuțe.

— Lumina este alta.

— Este mai strălucitoare. Dar are doar puțin mai multă strălucire. Asta nu are să îi facă rău.

Și tot așa continuă conversația asta, care de fapt nu era o conversație ci un război, un mic război, primul război dintre ei, dar unul care nu va fi niciodată uitat în totalitate, nici chiar după ce Harriet îl pierduse. Iar în dimineața în care Joseph plecă spre câmpiile cafenii, Harriet se întoarse cu spatele la el și la Lilian, pentru ca nici unul dintre ei să nu vadă cât de amărâtă și de furioasă era.

O luă la fugă pe scările de lemn ale pensiunii, intră în salonul cu pereții zugrăviți în verde și închise ușa în urma ei. Se așeză în fața geamului deschis, respirând aerul sărat. Își dori să fie o pasăre sau chiar o balenă, sau orice altă creatură care ar putea aluneca printre faptele și uitarea omului, spre propria ei destinație. Știa doar că în cei treizeci și patru de ani de viață nu fusesse niciodată pusă la încercare, nu fusesse niciodată testată, nu trecuse niciodată granițele pe care societatea i le fixase. Iar acum, încă o dată fusesse lăsată în urmă. Joseph o să fie cel care o să facă să răsară din nimic, pe câmpiile goale, casa lor, Joseph cel care o să facă un foc sub cerul înstelat, el o să audă țipetele din tufișurile îndepărtate. Harriet căscă. În salonul acela ordonat, simți cum furia ei făcea loc treptat unei adânci și paralizante plictiseli.

III

Coloniștii din Anglia erau cunoscuți sub numele de cacadu, fusese informat Joseph.

Cacadu? Nu putea să își imagineze de ce. Nu putea nici măcar să își amintească ce fel de pasăre era de fapt un cacadu.

— Scurmă puțin în pământ, ia ce poți lua de acolo, ciugulește puțin și apoi mergi mai departe. Ca un cacadu.

Joseph se gândi la un papagal, gri și morocănos, agitându-se printre semințele din colivie. Își spuse că imaginea asta nu i se potrivea. El voia să aibă o viață nouă aici, pe malurile râului Okuku, voia să câștige bani din munca pământului, să se lupte pentru lucruri care vor dăinui.

— Foarte bine, domnule Blackstone, opinau oamenii. Asta îți face cinste...

Ceea ce Joseph tănuia era faptul că în Anglia făcuse ceva rușinos.

— Ești un bărbat chibzuit, îi spuseră oamenii, când începură să înalțe Casa Cob.

Își petreceau zilele amestecând lut cu iarbă pentru pereții casei, spărgeau pietre pentru horn, și erau toți mai puternici decât Joseph, care se oprea să se odihnească mai des și era mereu văzut privind câmpiile, cărora aici li se spuneau „întinderi”, câmpii vaste cu câte un copac ici și colo, care se întindeau până la infinit sub picioarele lui, privindu-le tăcut, ca o bufniță.

— La ce te gândești? Ți-e dor de casă?

— Nu.

— Nu te-am condamna, domnule Blackstone. Știm și noi ce înseamnă dorul de casă.

— Nu, repetă el.

Își luă cuțitul, îl ascuți și se întoarse la ceea ce avea de făcut, continuă să taie iarba și se forță să fluiere, pentru ca ceilalți bărbați să-i poată citi corect starea de spirit, starea de optimism. Ceea ce simțea când privea întinderile câmpiilor sau când se întorcea și se uita departe spre înălțimile munților era un puternic sentiment de speranță. Se afla aici. Se afla pe insula din sud a Noii Zeelande, în locul numit Aotearoa — Țara Marelui Nor Alb. Deși făptuise ceva teribil în Anglia, supraviețuise. Viitorul se afla peste tot împrejurul lui, în pietre, în apele neobosite ale pârâului, în pădurea îndepărtată.

Iar cu ajutorul lui Harriet, își spuse, va reuși să aibă o viață cinstită și prosperă, o viață în care până la urmă Lilian se va simți confortabil și se va simți îngrijită, iar într-o zi o să-l mângâie pe obraz și o să-i spună că e mândră de tot ce a realizat el.

IV

Camerele pe care doamna Dinsdale le închiriasse lui Harriet și lui Lilian în Christchurch miroseau a rășina lambriurilor de pe pereți, a așternuturi spălate cu apă dură și călcate cu fierul încins.

Doamna Dinsdale venise în Christchurch din Dunedin, iar în Dunedin ajunsese din Edinburgh. În Edinburgh, spunea ea, lenjeria ei nu avea niciodată cute.

Era de vârsta lui Lilian și, la fel ca Lilian, era și ea văduvă, însă avea o frumusețe care nu se veștejise încă, o frumusețe care nu pierise cu totul, și care sugera că doamna Dinsdale — în ciuda vârstei — și-ar putea curând schimba numele.

Lilian îi spuse lui Harriet:

— Este o adevărată cochetă. Țasta e cuvântul corect?

Într-un ciudat contrast cu felul ei sălbatic de a călca rufăria, doamna Dinsdale părea să fie o persoană foarte delicată și blândă, așa că nu dură mult până când Lilian stătea împreună cu doamna Dinsdale pe ceea ce ea numea „cea mai frumoasă verandă a mea”, bând limonadă și povestindu-i multe dintre supărările și rușinile din viața ei de dinainte.

Sub părul de culoarea oțelului, împărțit pe mijloc de o cărare și strâns într-o coadă împletită și răsucită în jurul capului, fața lui Lilian Blackstone era albă ca aluatul în timp ce îi povestea doamnei Dinsdale despre toate greutățile pe care le avusese cu răposatul ei soț, Roderick. Fără să dea prea multă atenție observațiilor doamnei Dinsdale, cum că orice căsătorie este o bătălie a orgoliilor, Lilian îi șoptea noii ei prietene că Roderick avusese un viciu, iar acest viciu al lui îi cauzase o moarte rușinoasă.

La auzul cuvântului „viciu”, ochii albaștri ai doamnei Dinsdale avură o sclipire de nerăbdare și își lăsă corpul mai în față în scaunul ei de trestie.

— O, un viciu, spuse ea.

— Alții poate nu l-ar numi viciu, dar eu așa îi spun, zise Lilian.

— Și care a fost acest... viciu?

— Curiozitatea.

— Curiozitatea?

— Da. Roderick nu se putea abține. Dacă s-ar fi putut abține, n-ar fi murit, iar eu n-aș fi fost niciodată târâtă așa în cealaltă parte a globului.

Doamna Dinsdale luă țesătura de muselină în care era învelit urciorul cu limonadă și umplu din nou paharele. În timpul acestei acțiuni neînsemnate, lui Lilian îi atrase atenția felul în care soarele sclipa într-un mod atât de plăcut, atât de ne-englezesc prin băutura palidă, iar doamna Dinsdale îi reamintea lui Lilian că Christchurch avea farmecele lui, pe care nu ar trebui să refuze să le observe.

— Nu vreau să critic Noua Zeelandă, spuse Lilian repede. Tot ce vreau să spun e că în satul Parton Magna din Norfolk am avut viața pe care mi-am dorit-o și nu aș fi ales să plec. A fost ideea fiului meu să plecăm din Lumea Veche. Iar odată ce i-a venit ideea...

— Oh, da, odată ce le vine vreo idee, nu poți să le-o mai scoți din cap.

— Exact.

— Iar ca văduvă, bănuiesc că mijloacele dumitale erau insuficiente.

— Extrem de insuficiente. Moartea lui Roderick a fost neașteptată.

Doamna Dinsdale își încrucișă picioarele, iar Lilian observă că era încălțată cu niște ghete micuțe, maro, de bună calitate.

— Așadar, s-a întâmplat din cauza curiozității? Întrebă doamna Dinsdale, cu ochii măriți, în care se vedea încă acea sclipire de interes. Dar cum poate curiozitatea să omoare un om?

Lilian sorbi din limonadă. Nu îi plăcuse niciodată limonada, dar cineva îi spusese că aici, dacă nu o beai, puteai să te îmbolnăvești de scorbut.

— Struți, șopti ea.

— Struți, doamnă Blackstone?

— Da. Nu pot să o spun cu voce tare pentru că oamenii sunt atât de batjocoritori. Dar pot să ți-o șoptesc dumitale: Roderick a fost omorât de struți.

După ce Joseph plecă să ridice casa, Harriet începu să lucreze la un album în care lipea tăieturi din ziare, poze. Își spuse că i-l va dăruia tatălui său, Henry Salt (un profesor de geografie care nu călătorise niciodată mai departe de granițele Elveției), dar știa că în egală măsură îl făcea și pentru ea.

În prima ei scrisoare către Henry Salt, îi scrisese că nu se aștepta ca albumul să conțină lucruri „de un interes irezistibil”, cel puțin nu la început, dar după ce Casa Cob va fi construită, după ce vor locui în ea, acolo în pustietate, „atunci cred că o să gădesc ceva suficient de interesant pentru tine”.

Fusese surprinsă să descopere într-un magazin din Worcester Street un album foarte frumos legat în coperti de piele, cu pagini groase dar moi, ca pernele îmbrăcate în fețe scrobite. Fusese tentată să ceară să i se graveze numele cu litere meșteșugite de aur pe copertă, dar Joseph îi atrase atenția că nu ar trebui să cheltuiască bani pe „lucruri costisitoare sau inutile”. Banii pe care îi avea vor trebui folosiți pentru a cumpăra semințe de legume, păsări de curte, țărushi pentru gard, sârmă și o vacă cu lapte. Știa că nu ar fi trebuit să cumpere nici măcar albumul, dar

acesta era felul ei de a marca granița între vechea ei viață și cea nouă.

Primul obiect pe care Harriet l-a lipit în album a fost o frunză. Ei i se părea că e o frunză de arțar. Picase din cer în timp ce erau pe vapor în mijlocul Mării Tasmaniei — sau cel puțin așa păruse. A numit-o *Frunza picată din cer la bordul vaporului SS Albert*. Al doilea obiect a fost o etichetă de pe o cutie de ceai chinezesc, cumpărat de ea de la un magazin numit „Mărfurile lui Read”. Pe etichetă erau desenați doi bătlani cu gâturile încolăcite, iar în jurul lor erau înscrise caractere chinezești. Lui Harriet i se păru frumoasă și ciudată. O numi *Primul ceai cumpărat*.

Mai adăugă niște poze cu bărci ancorate în Portul Lyttelton, pe care le găsisese în magazinul din care cumpărase albumul, și încă niște timbre din Noua Zeelandă, cu capul reginei Victoria pe ele. Pe acestea din urmă nu le considera interesante, dar i se păru că nici frunza și nici eticheta de ceai nu erau reprezentative pentru ceea ce și-ar fi dorit ea să transmită albumul.

Ceea ce își dorea era ca albumul să fie umplut cu toate elementele vieții ei viitoare. Îi scrisese tatălui său:

Nu mă simt ca și cum aș fi ajuns încă în Christchurch. Acolo unde se află Joseph, abia acolo o să dau piept cu adevărata Aotearoa, acolo o să simt extraordinara diferență dintre lucruri. Acolo o să văd păsări care nu zboară și ghețari sclipind în soare.

Ca să-și umple timpul câtă vreme Lilian stătea împreună cu doamna Dinsdale pe „cea mai frumoasă verandă a ei” bând limonadă, Harriet încropi un plan al grădinii